Јашыл будаглар

Јарадычы
кәнчләрин
биринчи
Республика
топланышына
һәср олунур.

Азәрбајчан ЛКҜИ
Мәркәзи Комитәсинин
Республика
Әдәби Бирлији
үзвләринин илк ше'р
вә һекајәләр топлусу.

Ҝәнчлик
Бакы
1981

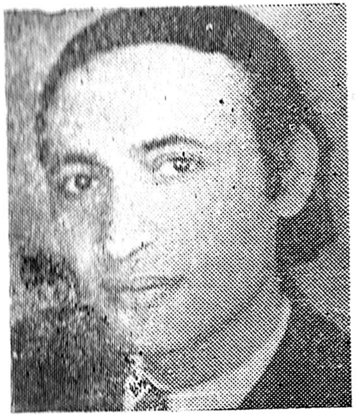

Рафиг ЈУСИФОҒЛУ

Низами адына Әдәбијјат Институтунун диссертантыдыр. Сумгајытда 23 нөмрәли мәктәбдә әдәбијјат мүәллимидир. Рафигин илк ше'рләри чап едилдији вахтдан он илдән чох вахт кечир. О, әсасән ушаглар үчүн јазыр.

Әскәр дујғулары

I.

Кејиндим әјнимә әскәр палтары,
Анам өз оғлујла өјүнә биләр.
Инди варлығымда, инди синәмдә
Бир әскәр үрәји дөјүнә биләр.

Истәјирсән мәни тут ода јандыр,
Нә олар, бәркијиб оларам мәтин.
Әскәр палтарыны кејмәк асандыр,
Әскәр шәрәфини горумаг чәтин.

II.

Гырыб кечмәлисән гышын бузуну
Һәзијә, Гафура охшамалысан.
Әкәр әскәрсәнсә, өмрүн узуну
О мәрд икидләр тәк јашамалысан.

Бирјоллуг көнлүндән шүбһәләри боғ,
Нәјинә лазымдыр, ахы, нәјинә.
Дејирсән: — Дөјүш јох, мүһарибә јох,
Еһ, нә вар индинин әскәрлијинә.

Алынмаз галадыр дајандығым пост,
Кәрәк өз мәрдлијин сәни таныда.
Әскәрлијә нә вар, сөјләмә, ај дост,
Әскәр дөјүшдәдир сүлһ заманы да.

III.

Сил көзүндән о јашлары, нәдир гүссә, гәм?
Нијә мәним үрәјими ода салырсан?!
Мән вәтәни горумагчүн әскәр кедирәм,
Сән ешгими горумагчүн әскәр галырсан.

IV.

Һәм көзәлдир, һәм гәшәнк
Әскәр шинели.
Һәм јорғандыр, һәм дөшәк
Әскәр шинели.
Ким кејинсә әјнинә
Гызар бәдәни.
О әскәри горујар,
Әскәр вәтәни.

V.

О кечә кетмишдим һәрби тә'лимә,
Атәш кәсилмәди сәһәрә гәдәр.
Мән өз силаһымы алыб әлимә,
Ирәли чумурдум, дилимдә зәфәр.

Ајағым алтында гајалар диш-диш,
Килеј јери дејил, нә даныш, нә дин.
О бөјүк сәркәрдә — Суворов демиш,
Дөјүшү асандыр чәтин тә'лимин.

Сәмада јох иди нә думан, нә чән,
Јердә көј курлајыр, шимшәк чахырды.
«Атәш!» дејән кими нечә лүләдән
Кечәнин гојнуна улдуз ахырды.

Мејдан охујурду санки јер көјә,
Зүлмәти фишәнклә силләләјирдик.

Сәһәр тез ачылсын, тез кәлсин дејә
Елә бил кечәни күлләләјирдик.

VI.

Кәлир јер алтындан санки бир сәда,
Хејр, өлмәмишик, һәлә сағыг биз.
Бир ана гәлбиндән гопанда нида,
Торпағын алтындан галхачағыг биз.

Синәмиздән ахан о гызыл ганы,
Биз һавајы јерә итирмәмишик.
Әскәр мәзарлары тутуб дүнјаны,
Һәләлик хидмәти битирмәмишик.

Кәрәк мәрд соначан ели јарыда,
Бу торпаг бизимчүн сәнкәрдир елә.
Бил ки, әскәрләрин мәзарлары да,
Бу дүнја дурдугча әскәрдир елә.

VII.

Вәтәнчүн дөјүшән мәрд оғулларын
Нәләр чәкдијини инди дујмушам.
Вахт олуб үстүндә јатмышам гарын,
Башымын алтына даш да гојмушам.

Кечәләр галмышам чөлүн дүзүндә,
Шахта кәсиб мәни, јенә дөзмүшәм.
Јајын истисиндә, гышын бузунда
Чөлләрдә өзүмә сәнкәр газмышам.

Чох шејә гадирәм, инди нә дәрдим,
Даһа горхутмајыр дәрә, дик мәни.
Јанымдан јел өтсә, хәстәләнәрдим,
Полада дөндәриб әскәрлик мәни.

Бузгыран кәми

Шималын сәрт шахтасы
Дәнизләрә буз гатыб.
Қәсә билмәз јолуну
Галын-галын буз гаты.

Уча буз дағларынын
Јанындан кәлиб кечир.
Елә бил гызмар шишдир,
Бузлары дәлиб кечир.

Үзүб кетмәјә нә вар, —
Сулары јара-јара!
Үзүр бузгыран кәми, —
Бузлары гыра-гыра.

Космонавт әми

Бир шимшәк кими
Шығыды кәми.
Биздән көјләрә
Салам апардын
Космонавт әми.
Инди кәминиз
Дејил јахында,
Доғрудурму Јер
Гарпызчан олур
Ордан баханда?
Бир хаһишим вар,

Космонавт әми,
Јерә салмазсан
Ону, еләми? —
Арзуларымы
Јеринә јетир.
Јерә дөнәндә
Мәнә бир овуч
Улдуз јығ, кәтир!

Бизим дағлар

Зирвәләри ағаппаг,
Дүзәнләри чичәкли.
Думанлары түл кими,
Булудлары шимшәкли.

Бәнөвшәси утанчаг,
Лаләси әли ганлы.
Чешмәләри нәғмәли,
Чајлары дәлиганлы.

Гојну гартал јувалы,
Мешәләри фыстыглы.
Үстү күнәш јорғанлы,
Башы булуд јастыглы.

Гызыл хоруз

Күнәш бир гызыл хоруздур,
О кәләндә гачыр кечә,
Сәмадакы улдузлары
Дәнләјир о бирчә-бирчә.

Күнәш бир гызыл хоруздур,
Галхды үфүгүн гашына.
Чырпыб шәфәг ганадыны
Төкдү дағларын башына.

Алма ағачы

Башына алма дүшдү,
Ағлады ачы-ачы.
Деди: — Алма елә бил
Јумруғудур ағачын.
Ағач сәни дә дөјәр,
Чејһун, даш алма әлә.
Мән ону дашла вурдум,
О мәни алма илә.

Гајыглар

Дәнизләрин гојнунда
Үзәр нәһәнк кәмиләр,
Суларын үстү илә
Кәзәр гәшәнк кәмиләр.

Һәрәсинин јанында
Нечә-нечә гајыг вар.
Кәми санки бабадыр,
Нәвәләри гајыглар.

Ишыгфор

Мәним ики көзүм вар,
Сәнинки нијә үчдүр?
Јашыл көзүн парлады,
Машынлар кәлди кечди.

Ачдын сары көзүнү,
Сөјләдин ки, «һазыр ол!»
Гырмызы көзүн јанды,
Демәк бағланыбдыр јол.

Машынларын һамысы
Дајаныбдыр наәлач,
Көзүнүн үчүнү дә
Оғулсанса бирдән ач.

— Ај оғлан, алданмарам,
Тутма мәни кәләјә.
Елә етсәм, машынлар
Кәләр кәллә-кәлләјә.